

Висновок. Підвищення рівня захисту «м'ких цілей» та їх перехід до «стійких» одне з найважливіших питань на шляху України та інших країн світу до безпечного майбутнього.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алексин А.Г. Алексина А. Т. Террор на пороге. Москва 2018
2. АНТИТЕРРОР. 2013 [Электронный ресурс]: электрон. пособие для учащихся. — Москва: РГУ нефти и газа им. И. М. Губкина, 2013.

2. НАВЧАННЯ З НАУКОВОГО НАПРЯМКУ ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА, ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ В УКРАЇНІ THE STAGES OF FORMATION OF STATE SOCIAL ACCIDENTS INSURANCE IN UKRAINE

О. О. Кузьменко, В. В. Горбенко

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Анотація. Розглянуті етапи побудови системи державного страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві в Україні. Визначені напрями основних змін в сучасному законодавстві в сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Ключові слова: загальнообов'язкове державне соціальне страхування, соціальне забезпечення, нещасний випадок, професійне захворювання, концепція, закон, Фонд соціального страхування.

Annotation. There are considered the stages of formation of the system of state insurance against accidents and occupational diseases at the production in Ukraine. The directions of the main changes in the modern legislation in the field of general compulsory state social insurance are identified.

Keywords: general compulsory state social insurance, social maintenance, accident, occupational disease, conception, law, Social Insurance Fund.

У 90-х роках минулого століття Україна стала переходити до ринкових відносин при одночасному функціонуванні застарілої системи соціального забезпечення, коли саме власник підприємства повинен був відшкодувати шкоду нанесену здоров'ю працівника на виробництві. При ліквідації підприємств, а таких було чимало, або на тих заводах, що взяв великі кредити мали багаторічну заборгованість, потерпілі залишались без соціального захисту. Перед новою незалежною державою Україна стояла задача реформування системи соціального забезпечення і створення нової системи страхування з урахуванням законів ринкової економіки та світового досвіду розвинутих країн.

Система державного соціального страхування в незалежній Україні пройшла у своєму розвитку декілька етапів. Вже у квітні 1991 році Комісією Верховної Ради (ВР) з

питань соціальної політики була схвалена Концепція удосконалення управління охороною праці в країні, яка передбачала організацію соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Розроблені принципи були реалізовані у прийнятому 14 жовтня 1991 року ВР України Законі «Про охорону праці», згідно якому Фонд соціального страхування не тільки здійснював виплати сум за період тимчасової непрацездатності, але і відшкодував всі інші збитки потерпілому.

У грудні 1993 року ВР була схвалена Концепція соціального забезпечення населення України, яка передбачала введення соціального страхування від нещасних випадків на виробництві як самостійного виду соціального страхування. Для реалізації цієї концепції групою спеціалістів відповідних міністерств та відомств були розроблені «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», прийняті 14 січня 1998 року. Цим самим був відкритий шлях для розробки законопроектів по п'яти видах соціального страхування: пенсійного, від нещасних випадків, з тимчасової втрати працездатності, з безробіття, медичного.

На протязі 1994-2001 років Україна співпрацювала з Німеччиною в рамках Консультаційної програми "Трансформ" і було розроблено проект Закону «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», який був підписаний Президентом 14 жовтня 1999 року і набував чинності з 01.04.2001 р. Протягом 2000 року було створено Правління Фонду та його виконавчу дирекцію і обраховані розміри страхових тарифів. Для надання допомоги працівникам виконавчої дирекції Фонду в організації їх роботи в межах Проекту TACIS EDUR 9801 «Сприяння у забезпеченні охорони праці (з метою підвищення рівня продуктивності)» було організовано та проведено навчання працівників виконавчої дирекції Фонду, надано допомогу у створенні її структури та опрацьовано ряд методичних документів для страхових експертів з охорони праці. Правлінням і виконавчою дирекцією Фонду була проведена робота по створенню в областях та м. Києві 27 управлінь та 425 районних та міських відділень виконавчої дирекції, їх матеріально-технічному, кадровому, нормативно-правовому та іншому забезпеченню.

Згідно Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці» від 28.12.2014 р. були об'єднані Фонди страхування з тимчасової втрати працездатності і від нещасних випадків і перейменовано у Фонд соціального страхування, а Закон було викладено в новій редакції «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

На протязі 2015-2019 років продовжують відбуватися зміни в Законі. Так, якщо до 03.10.2017 р. щомісячна страхова виплата або щомісячною страховою виплатою одночасно із призначено пенсію по інвалідності у зв'язку з одним і тим самим нещасним випадком не повинні були перевищувати середньомісячного заробітку, який потерпілий мав до ушкодження здоров'я, то зараз максимальний розмір щомісячної страхової виплати не повинен перевищувати 10 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб. Таким чином система соціального страхування продовжує удосконалюватися.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ОСВІТИ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

A COMPETENCE APPROACH TO EDUCATION IN THE FIELD LABOR SAFETY AS A WAY TO INCREASE EFFICIENCY SAFETY MANAGEMENT THE ENTERPRISE

Н.С. Євтушенко, Л.А. Васьковець

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Анотація. Сформульовані основні компетенції у сфері охорони праці

Ключові слова: безпека, компетенція, управління, охорона праці

Annotation. The basic competences in the field of labor protection are formulated

Keywords: safety, competence, management, labor protection

Вступ. Сучасна модернізація виробництва пред'являє нові вимоги до освіти і підготовки фахівців, здатних забезпечувати управління охороною праці на підприємствах. Сьогодні багато провідних компаній і державні підприємства формулюють свої вимоги до персоналу на мові компетенцій.

Актуальність. Згідно міжнародного стандарту Системи менеджменту охорони здоров'я і безпеки праці ISO 45001: 2018, встановлено, що підприємство має:

- визначити необхідний рівень компетентності;
- оцінити поточну компетентність персоналу;
- розробити плани навчання для скорочення відмінностей між необхідним і існуючим рівнями компетентності.